MEDI AMBIENT

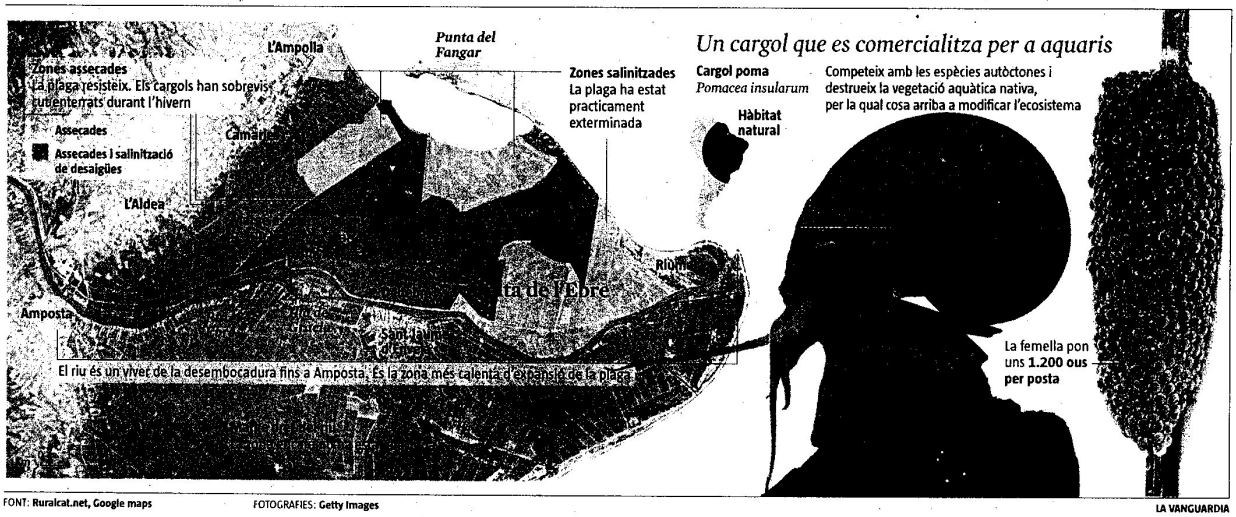

FONT: Ruralcat.net, Google maps FOTOGRAFIES: Getty Images LA VANGUARDIA

El cargol poma es fa fort i resisteix al delta de l'Ebre

L'aigua de mar als arrossars provoca una mortaldat total, però la plaga aguanta el fred de l'hivern enterrada als camps asseçats

ESTEVE GIRALT
Camarles

Els arrossaires del delta de l'Ebre recorren aquests dies els seus camps parant especial atenció. Els pagesos preparen els arrossars per a la seva inundació, d'aquí deu dies, pas previ a l'inici de la nova collita. Al marge esquerre del riu tots estan pendents de l'evolució de la temuda plaga del cargol poma, espècie invasora que l'any passat va començar a causar estralls en els camps, amb arrossars que no es van poder ni plantar i altres on va minvar la producció. El sector espera que avanci la primavera per comprovar els efectes del pla de xoc dirigit per la Generalitat amb el permís especial de la UE. A l'hivern es van regar amb aigua de mar gairebé 2.500 hectàrees d'arrossars i se'n van assecar unes 7.000 més, totes al marge esquerre, infestat per la plaga.

"Estem molt preocupats per la quantitat de cargols que estem trobant als arrossars. La salinització ha provocat la mortaldat de gairebé el 100% dels exemplars, però els cargols alevins resisteixen als camps que s'han assecat. L'afectació serà més gran aquest any", alerta Dani Forcadell, arrosser i màxim responsable del sector al sindicat Unió de Pagesos (UP).

Albert Pons recorre alguns dels seus arrossars al marge esquerre del delta de l'Ebre, entre els termes municipals de l'Ampolla i Camarles (Baix Ebre). "Tots aquests cargols estan morts, però a sota, la terra bull", alerta. Durant més de dues llargues setmanes va regar part dels seus camps amb aigua de mar. Ni en el seu pitjor malson no s'hauria imaginat jugant a favor de la sal, el pitjor enemic dels arrossaires del delta de l'Ebre. Un sistema de bombatge va servir per inundar part dels camps en una prova sense precedents, amb l'expectativa, segons els estudis previs realitzats, que l'aigua salada mataria, allà on s'acumulés, el 100% dels cargols poma. Tenint en compte les inspeccions fetes fins ara sobre el terreny, la mesura ha resultat molt eficaç.

Quan pugin les temperatures, s'obrin les comportes dels canals i s'inundin amb aigua dolça a mitjans d'abril tots els arrossars, es comprovarà en tota la seva magnitud la mortalitat de cargols.

VICENÇ LLURBA

Un pagès comprova en un marge, al costat d'un arrossar, la mortalitat provocada pel pla de xoc

Una mica més tard, entre els mesos de maig i juny, quan se sembri l'arròs i comenci a créixer la planta, els pagesos veuran si els temuts mol·luscos d'origen americà persisteixen i devoren l'arròs. "És una espècie diabòlica, durant els últims quatre anys hem après molt sobre el seu comportament", diu Pons.

L'espècie invasora, detectada el 2009, millora cada any la seva adaptació, alerten els pagesos

Els arrossaires saben ara que els alevins d'aquesta espècie són els més perillosos, ja que la seva voracitat és més gran i tenen més capacitat per sobreviure a condicions adverses. "Cada nova generació que neix al delta de l'Ebre s'adapta millor que l'anterior", alerta, reocupat, Forcadell.

A l'estiu del 2009, Unió de Pagesos va denunciar l'aparició d'una nova espècie invasora al delta de l'Ebre, a l'Aldea (Baix Ebre). Llavors, acompanyats per experts en biologia i responsables del parc natural, van advertir que es tractava d'una de les 10 espècies invasores més perilloses del planeta. Per als agricultors ni la salinització, mesura excepcional amb un fort impacte en els camps, ni l'assecament dels arrossars ni la saponina (producte d'origen natural utilitzat com a plaguicida) serviran per eradicar la plaga. El sector exigeix a la Generalitat que impulsi la lluita biològica contra aquest mol·lusc per intentar trobar al laboratori la solució. Per molts pagesos les administracions, la catalana i l'espanyola, amb competències al riu Ebre, estan actuant tard.

El Departament d'Agricultura encara no vol fer balanç oficial del conjunt de mesures aplicades contra la plaga des de la tardor. La Generalitat ja va advertir que es tractava d'un pla a mitjà termini quan es van començar a salinitzar els arrossars i es va acordar que s'assecaria de nou el marge esquerre del delta de l'Ebre. En uns tres anys, va avançar el Govern, es podria fer un gir a la plaga. El sector, molt preocupat, alerta que, si no s'aconsegueix contenir l'avançament del cargol, el cultiu de l'arròs a la zona humida ebrenca podria arribar a ser pràcticament inviable. ●

El potencial devastador

Pèrdues. En l'última collita el cargol va fer inviable el cultiu de l'arròs en 300 hectàrees del Delta i 400 més es van haver de resembrar, amb un sobrecost de 300 euros per hectàrea

Cargols per m². A partir de quatre exemplars per metre quadrat d'arrossar la plaga amenaça el cultiu. Els alevins del cargol devoren la planta de l'arròs en la primera fase de creixement

1.000. Un miler de petits productors conreen arròs als dos marges del delta de l'Ebre. Només una minoria es pot dedicar únicament a l'agricultura.

LA UE RETIRA SUBVENCIONS

378.000 €

Per segon any consecutiu els arrossaires que s'han vist obligats a assecar els seus camps per combatre la plaga perdran part dels ajuts europeus, a raó de 54 euros per hectàrea

Font: biblioteca.tortosa.cat